

EVALUAREA PRACTICILOR DE UTILIZARE A ANTIBACTERIENELOR DE CĂTRE MEDICII VETERINARI DIN REPUBLICA MOLDOVA

Cristina SÎRBU¹, Nicolae STARCIUC¹, Olga BURDUNIUC²

¹Universitatea Tehnică din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

²Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Cristina Sîrbu, e-mail: kristina.sirbu1985@gmail.com

Cuvinte-cheie:

medic veterinar, RAM, antimicrobiene, sensibilitate, prescripție.

Introducere. Problema utilizării excesive și incorecte a preparatelor antimicrobiene la creșterea animalelor rămâne a fi una acută. Prezentul studiu prevede analiza corectitudinii utilizării antimicrobiene, în contextul rezistenței la antimicrobiene (RAM), în tratamentul și profilaxia bolilor bacteriene la animale. Stabilirea cauzelor RAM și reducerea impactului acesteia rămâne o prioritate în contextul abordării unei singure sănătăți.

Scop. Evaluarea practicilor de utilizare a antimicrobienelelor de către medicii veterinari în Republica Moldova.

Material și metode. Studiul a fost bazat pe datele unui chestionar standardizat autoadministrat îndeplinit de către medicii/felcerii veterinari care activează în circumscripțiile teritoriale sanitar-veterinare ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din 35 de raioane ale țării, în perioada 20-27 septembrie 2023, pe un eșantion de 150 de respondenți.

Rezultate. La studiu au participat 123 de respondenți (82%), dintre care 32% t medici veterinari, iar restul 68%) – felceri veterinari. Vechimea medie în muncă a respondenților a fost de 27 de ani. 3% (4) dintre medicii veterinari consideră că problema RAM este importantă doar pentru sănătatea publică, 7% o consideră problemă de ordin național, iar 88% – de nivel global.. Dintre medicii veterinari chestionați, 92% prescriu antibiotice diferitor specii de animale de rentă, iar 36% folosesc antibiotice pentru a trata bolile neinfecțioase atât la animale adulte, cât și la tineret. În 80% din cazuri, prescrierea antibioticelor de către medicii veterinari are la bază examinarea clinică a animalelor de rentă bolnave. Nici unul dintre medicii veterinari chestionați nu efectuează teste de sensibilitate la antibiotice, utilizând antibiotice cu spectru larg de acțiune. Recurg la serviciile de laborator atunci când prescriu antibiotice patru (3%) medici veterinari și doar în trei (67%) cazuri motivul utilizării serviciilor de laborator a fost determinarea sensibilității la antibiotice. În 76% din cazuri, medicii veterinari nu efectuează teste de laborator înainte de a prescrie antibiotice din cauza lipsei unui laborator în apropiere, iar cinci respondenți consideră că testele de laborator nu sunt necesare.

Concluzii. (1) Chestionarea medicilor veterinari responsabili de utilizarea antimicrobienelelor în creșterea animalelor reprezintă o măsură periodică obligatorie care poate contribui semnificativ la ajustarea metodelor de diminuare a fenomenului RAM. (2) Rezultatele anchetei au demonstrat principalele cauze ale neaprecierii sensibilității florei bacteriene la antimicrobiene o constituie accesul limitat la serviciile diagnosticului de laborator din cauza plasamentului la distanțe mari a laboratoarelor, obținerea tardivă a rezultatelor și costurile mari ale testelor de laborator. (3) Una din măsurile importante, care ar contribui eficient la reducerea RAM, este utilizarea antimicrobienelelor în baza prescripției veterinare care rămâne o problemă prioritară la nivel național.